

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler (7-13 Nisan 2022)¹

- COVID-19'a ilişkin kamudaki normalleşme süreci ve tedbirlere dair genelge yürürlükten kaldırıldı.** 9 Nisan 2022 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan genelgede, 30 Haziran 2021 tarihinde yayımlanan "COVID-19 kapsamında Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Normalleşme ve Alınacak Tedbirler" konulu genelgenin yürürlükten kaldırıldığı ve salgınla mücadelede Sağlık Bakanlığı ve Korona virüs Bilim Kurulu'nun tavsiyeleri doğrultusunda belirlenen tedbir ve kurallara uyulacağı, kamu kurum ve kuruluşlarında herhangi bir aksaklığa sebebiyet verilmeyeceği belirtildi.²
- Mesleki eğitim kursları ile işbaşı eğitim programlarında yüzde 70 istihdam koşulu getirildi.** Aktif İşgücü Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik 8 Nisan 2022 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı.³ Yönetmeliğe göre;
  - Tüm mesleki eğitim kursları Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) Genel Müdürlüğünden uygunluk onayı alındıktan sonra başlatılacak. Milli Eğitim Bakanlığına (MEB) bağlı resmi ve özel öğretim kurumları, üniversiteler, özel sektör iş yerleri, kuruluş amaçları doğrultusunda olmak şartıyla kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, işçi, işveren, esnaf sendikaları, özel kanunla kurulan banka ve kuruluşları, bunlara bağlı iş yerleri, iktisadi işletmeleri bulunan dernek ve vakıflarla kurs düzenleyebilecek.
  - Tüm mesleki eğitim kursları en az yüzde 70 istihdam taahhüdü verilmesi koşuluyla düzenlenebilecek.
  - Özel sektör iş yerleri en az 5 sigortalıya sahip olmaları durumunda bu kurslardan yararlanabilecek ve kontenjan uygulanacak; kursa katılabilecek kursiyer sayısı, sigortalı sayısı 5-9 arasında olan iş yerleri için kursiyer sayısı en fazla 12 kişi, sigortalı sayısı 10-49 arasında olan iş yerleri için kursiyer sayısı en fazla 24 kişi, sigortalı sayısı 50 ve daha fazla olan iş yerleri için kursiyer sayısı sigortalı sayısının yüzde 50'sinden fazla olamayacak.
  - Kursiyerler veya yerlerine istihdam edilecek kişiler, 120 günden az olmamak üzere en az fiili kurs gününün 3 katı kadar süreyle istihdam edilecek.
  - İş birliği yöntemiyle düzenlenecek kurslarda, kursiyerin zaruri gideri ve sigorta prim gideri ile eğitici giderleri karşılanacak.
  - Daha önce bir kurs veya programa katılanlar için kurs ve/veya programlar (çalışanların mesleki eğitimi hariç) arasında 9 ay bekleme süresi bulunacak.
  - Özel sektör iş yerleriyle aynı ayda ya da dönemde düzenlenecek kurs veya programa katılacak toplam kişi sayısı, belirlenen şekilde hesaplanan sigortalı sayısının aritmetik ortalamasının yüzde 50'sinden fazla olamayacak.
- Kur Korumalı Mevduat (KKM) desteğinden yararlanma kapsamı genişletildi, vergi avantajı ise sonlandırıldı.** Merkez Bankası, şirketlerin döviz mevduatının KKM desteğinden yararlanabileceği

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² COVID-19 Kapsamında Kamu Çalışanlarına Yönelik Tedbirler ile İlgili 2022/2 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi. Resmi Gazete, Sayı: 31804. (9 Nisan 2022). Erişim Adresi:

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/04/20220409-10.pdf>

³ Aktif İşgücü Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, Resmi Gazete, Sayı: 31803. (8 Nisan 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/04/20220408-12.htm>

tepav

zaman aralığını genişletti. Daha önce sadece 31 Aralık 2021 itibarıyla bankada bulunan döviz mevduatı için KKM desteğinden yararlanılabiliyordu. Yapılan değişiklikle 31 Aralık 2021 ile 31 Mart 2022 tarihleri arasında bankada bulunan Döviz Tevdiat Hesapları için destekten yararlanılabilecek. Öte yandan, şirketlerin 31 Aralık 2021 itibarıyla bilançolarında bulunan döviz hesaplarını bozduarak KKM'ye geçmeleri halinde, yılın son üç ayına ilişkin oluşan kur farkı kazancına getirilen vergi muafiyetinin süresi doldu. Bu yüzden tebliğle getirilen süre uzatımından yararlanarak 31 Mart 2022 itibarıyla bankada bulunan dövizini bozduran şirketler, kurumlar vergisi avantajından yararlanamayacaklar. Ancak vade sonunda elde ettikleri KKM kaynaklı gelire ilişkin vergi muafiyeti ise devam edecek.⁴

4. **Ticari mevduatı sigorta kapsamına alınmasını öngören, şirket DTH'larının yıl sonuna kadar Kur Korumalı Mevduat kapsamına alınmasını öngören toplam 20 maddeden oluşan yeni bir kanun teklifi TBMM'ye sunuldu.** Yeni taslağa göre şirketlerin DTH'larının KKM'ye yatırılması halinde bunlara yönelik vergi avantajının süresi uzatılacak. Mevduatı en az 3 ay vade ile değerlendiren şirketler, vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payı ile diğer kazançlara kurumlar vergisi istisnası uygulanacak.⁵
5. **Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), bankaların görüntülü görüşme yöntemiyle uzaktan kimlik tespiti yapmasına imkan veren düzenlemeye, YUVAM hesabını da dahil etti.** Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmeliğe göre, kimlik tespitinde TC vatandaşları için yurtdışı çalışma izni ve pasaport; mavi kart sahipleri için ise pasaport ile uyruğunda bulunduğu devletin resimli kimliği, doğrulama belgesi olacak. Yönetmelikte YUVAM hesaplarına kişinin sadece yurt dışı bankalarda kendi adına açılmış hesaplarından para gönderiminin gerçekleştirilebileceği kaydedildi. Açılan bu hesaptan para çıkışının da sadece kişinin kendi banka hesaplarına yapılabilmesi sağlanacak.⁶
6. **Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı, 41 seri no.lu KDV tebliğ taslağını internet sitesinde kamuoyunun görüşüne açtı.**⁷ Tebliğde öne çıkan bazı hususlar aşağıdaki gibidir:
  - İmalatçılar tarafından yapılan mal ihracında ihracat bedeline göre iade alma müessesesi seçimlik hak olarak getirilmektedir. Buna göre, sektör ayrımı yapılmaksızın imal ettikleri malları doğrudan ihraç eden imalatçılar, ihracat teslimlerine ilişkin olarak yükledikleri KDV tutarına bakılmaksızın ihracat bedelinin %10'una kadar devreden KDV tutarı ile sınırlı olarak iade talep edebilecekler. İmalatçıların bu bölüm kapsamındaki 10.000 TL'yi aşmayan nakden iade talepleri vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat aranmadan yerine

⁴ Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/14)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2022/16). Resmi Gazete, Sayı: 31803. (8 Nisan 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/04/20220408-14.htm>

⁵ TBMM, Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 655 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Esas Numarası: 2/4389 (12 Nisan 2022). Erişim adresi: <https://www.tbmm.gov.tr/d27/2/2-4389.pdf>

⁶ Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan: Bankalarca Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. Resmi Gazete, Sayı: 31801. (6 Nisan 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/04/20220406-18.htm>

⁷ Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan: Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Taslağı (Seri No:41). (4 Nisan 2022). Erişim adresi: <https://www.verginet.net/Dokumanlar/2022/KDVTebliğTaslak41.pdf>

tepav

getirilecektir. Süresinde düzenlenmiş YMM Tam Tasdik Sözleşmesi bulunan mükellefler için bu sınır 100.000 TL olarak uygulanacaktır.

- İsteğe bağlı tam tevkifat uygulaması getirilmektedir. Buna göre, mükellefler, yazılı bir sözleşme düzenleyerek bir yıl süreyle anlaştıkları satıcı mükelleflerden, kısmi tevkifat uygulanacak hizmetler ile kısmi tevkifat uygulanacak teslimlere (2.1.3.2.13. Diğer Hizmetler ve 2.1.3.3.7. Diğer Teslimler hariç) ilişkin alımlarında tevkifat sorumluluklarının bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, hesaplanan KDV'nin tamamını sorumlu sıfatıyla beyan edip ödeyecekler. Bir yıllık sürenin bitimini izleyen yıllarda uygulamaya devam edilmesinin istenmesi halinde sözleşmenin aynı süreyle yenilenmesi gerekecektir. Bir yıllık süre dolmadan söz konusu uygulamadan vazgeçilmesi mümkün olmayacaktır.
- İade taleplerinde 5.000 TL sınırı 10.000 TL'ye çıkarılmaktadır.
- Demir-çelik ve alaşımlarından mamullerde 4/10 KDV tevkifatı getirilmektedir; ancak ithalatçılar tarafından yapılan teslimleri ile münhasıran cevherden üretilenlerinin üreticiler tarafından ilk tesliminde tevkifat uygulanmayacaktır. Bu safhalardan sonraki el değiştirmelerde ise tevkifat uygulanacaktır.
- Yapılan KDV indirimleri sonrasında yeni oranlar tebliğ metnine eklenmektedir.
- Konut ve arsa teslimlerindeki KDV oran uygulamasına ilişkin açıklamalara yer verilmektedir.
- Perakende teslimin tanımı yapılmaktadır.
- Net Alan ifadesine tebliğde yer verilmektedir.

7. Tarımsal üretime sağlanan düşük faizli kredi uygulaması 2023 yılı sonuna kadar uzatıldı. Sulama birliklerinin ruhsatlı kuyulardan su çıkarmak amacıyla bu tesislerin elektrik ihtiyacını karşılama amaçlı güneş enerjisi sistemi yatırımları da kredi uygulaması kapsamına dahil edildi. Resmi Gazete'de yayımlanan Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince tarımsal üretime dair düşük faizli yatırım ve işletme kredisi kullanılmasına ilişkin kararda değişiklik yapan Cumhurbaşkanı kararıyla, bu kapsamda verilecek kredi üst limitleri de %50'den %233'e varan oranlarda artırıldı.⁸

8. Uluslararası Enerji Ajansı (IEA), altı ayda piyasaya toplam 120 milyon varil petrol sürme kararının ayrıntılarını açıkladı; rezerv serbest bırakma kararına Türkiye de üç milyon varil petrol veya petrol ürünüyle katkıda bulunacak. IEA, Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin ardından yükselen petrol fiyatlarını kontrol altına almak için stratejik rezervlerinden 120 milyon varil ham petrol ve petrol ürünleri sürme kararına katkıda bulunacak ülkelerin listesini yayımladı. 60 milyon varil piyasaya sürme taahhüdünde bulunarak en büyük katkı sağlayan ülke olan ABD'yi, 15 milyon varil ile Japonya izledi. Karara katkı sağlayan diğer başlıca ülkeler arasında Güney Kore, Almanya, Fransa, İtalya ve İngiltere bulunuyor. Rezerv serbest bırakma kararına Türkiye de üç milyon varil petrol veya petrol ürünüyle katkıda bulunacak. Karar, IEA'nın da bugüne kadar gerçekleştirdiği beşinci petrol sürme kararı olma özelliğini taşıyor.⁹

⁸ T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Düşük Faizli Yatırım Ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar, Karar Sayısı: 5362. Resmi Gazete, Sayı: 31801. (6 Nisan 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/04/20220406-2.pdf>

⁹ IEA Press Release, IEA confirms member country contributions to second collective action to release oil stocks in response to Russia's invasion of Ukraine, 7 Nisan 2022. Erişim adresi: <https://www.iea.org/news/iea-confirms-member-country-contributions-to-second-collective-action-to-release-oil-stocks-in-response-to-russia-s-invasion-of-ukraine>